

L'ECOTAXA: D'ARGUMENTS I DE FOTESSES

GERMÀ BEL

(PUBLICAT AL *DIARI DE MENORCA*, 2 D'AGOST DE 2002)

Fa dues setmanes vaig ser a Menorca, arrel d'una jornada del PSIB-PSOE sobre gestió d'aeroports i servei públic aeri. Tot just arribar a l'hotel m'indicaven que havia de pagar un euro per nit en concepte d'ecotaxa. Cap sorpresa: ja sabia que el govern balear ha introduït una taxa perquè els visitants contribuïm a finançar projectes de regeneració mediambiental i de preservació d'espais naturals.

Tampoc va suposar un sobrepreu significatiu. I no és necessari refiar de l'experiència personal per constatar la poca entitat de l'ecotaxa en el cost total de l'estada a Menorca. Ara mateix s'anuncien ofertes de viatge de darrera hora a Menorca, amb preus relativament baixos. Així, l'oferta típica per una setmana en un hotel de tres estrelles (mitja pensió i habitació doble) a la primera meitat d'agost és de 765 euro per persona. A la segona meitat d'agost, el mateix surt per 577 euros. Els set euros d'ecotaxa que cal afegir-hi suposen, el 0,9% i l'1,2% respectivament. Dins la despesa total del visitant el pes de l'ecotaxa és encara més baix, tot plegat.

Confio no haver-los cansat ja amb uns càlculs tan minimalistes. Però, convé esclarir la dimensió econòmica de l'ecotaxa abans de comentar allò que si ha estat una sorpresa: l'actitud del govern central i del PP en la discussió sobre l'ecotaxa. No el fet que s'hi hagin oposat (de fet, el govern central s'ha especialitzat en fer oposició als governs autonòmics que no són del PP). Si que m'ha sorprès la futilitat i la irresponsabilitat dels arguments que han emprat.

Ja fa mesos, molts, que diuen que baixen els turistes a les Balears per culpa de l'ecotaxa. Allà pel febrer el Secretari d'Estat de Turisme ja ens parlava al Congrés de les maleses que estava fent l'ecotaxa. Com vostès entendran, nosaltres li preguntàvem si se'n recordava des de quan s'aplica. Tot i que, com encara no funcionava, la nostra observació no tenia resposta. Ara al govern central se li ha complicat més l'assumpte: la Comunitat de Madrid és on més ha baixat el turisme, i no es coneix cap ecotaxa impulsada pel govern regional del PP.

Què està passant, realment, amb l'entrada de turistes? Doncs que s'ha estancat al conjunt d'Espanya, i pot ser en els propers mesos anirà per baix de l'any passat. De moment, amb les dades de gener a juny de 2002, sabem que no ha passat el mateix a tot arreu. En relació a 2001, l'entrada de turistes a Madrid ha

baixat el 14%, a Balears el 9% i a Canàries el 6%. En canvi, ha augmentat el 16% a Catalunya, el 9% al País Valencià i el 3% a Andalusia. Quines regularitats hi ha en aquests canvis? Doncs que baixen les destinacions que depenen de l'avió i pugen les dominades per accés terrestre. Els atemptats de l'11 de setembre han tingut un efecte especial sobre els viatges d'avió.

El cas de Madrid és clar: el seu turisme és bàsicament d'avió, i amb pes fort del vol interoceànic. Si tenim en compte que, per país d'origen, el turisme d'EEUU i el d'Amèrica Llatina és el que més ha baixat, s'entén prou bé l'evolució tan dolenta a Madrid. I les Balears? Al factor general de la baixada de vols s'ajunta que Alemanya, principal origen del turisme balear, és l'únic gran país europeu del qual han vingut menys turistes. Sens dubte, perquè el seu estancament econòmic és mot més pronunciat que a altres països europeus. En canvi, el turisme britànic no ha baixat. Per això la reducció a Canàries és una mica menor, i a Andalusia fins i tot ha pujat l'afluència. Per altra banda, el turisme italià i, sobre tot, el francès i l'holandès han pujat força. Aquests es desplacen més per carretera, i això explica l'augment del turisme exterior a Catalunya i al País Valencià. Ja veurem com va la resta de l'any.

D'ací un parell d'anys es podran fer estudis tècnics sobre l'eventual impacte de l'ecotaxa en la quantitat de turistes. A la pròpia Universitat de les Illes Balears hi ha bons experts en la matèria. De moment però, cap relació notòria de l'evolució quantitativa del turisme amb l'ecotaxa. És normal, doncs la seva dimensió respecte al total de la despesa de vacances és molt poc significativa.

La paraula 'ecotaxa' a la boca de ministres com Rato, responsable de l'actual descontrol dels preus a Espanya, s'ha convertit en pura hipocresia i irresponsabilitat. ¿S'imaginen si els socialistes haguéssim predicat a tort i dret, aquí i fora, que l'augment de les taxes pagades amb els bitllets d'avió seria un cop pel turisme aeri? ¿O que l'augment, IVA inclòs, de tres cèntims d'Euro pel nou impost de combustibles colpejaria el turisme de carretera i el lloguer de cotxes? Doncs ambdós són augments d'impostos aprovats pel PP per 2002, i encareixen, en molts casos més que l'ecotaxa, les vacances a Espanya. Tanmateix, la nostra oposició és responsable, davant la irresponsabilitat del govern i del PP. Perquè ningú hauria de tirar pedres d'amunt de la teulada comú.

Per cert. A diferència d'altres illes, encara no coneixia Menorca i aquesta ha estat la meva primera visita. Com m'ha agradat força i encara em manca molt per conèixer-la, hi tornaré.